

TOÀ ÁN NHÂN DÂN TỐI
CAO
Số: 01/2004/TT-TANDTC

CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc
Hà Nội, ngày 16 tháng 1 năm 2004

THÔNG TƯ

Hướng dẫn thực hiện việc chia tách, thành lập các Tòa án nhân dân địa phương

Để thực hiện các Nghị quyết của Quốc hội về việc chia tách, điều chỉnh địa giới hành chính cấp tỉnh, các Nghị định của Chính phủ về việc chia tách, điều chỉnh địa giới hành chính cấp huyện, đồng thời, để thực hiện Chỉ thị số 33/CT-TW ngày 22 tháng 12 năm 2003 của Bộ Chính trị và Chỉ thị số 30/2003/CT-TTg ngày 26 tháng 12 năm 2003 của Thủ tướng Chính phủ về lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện chia tách tỉnh, điều chỉnh địa giới hành chính các tỉnh Lai Châu, Đắk Lắk, Cần Thơ và Lào Cai, Tòa án nhân dân tối cao hướng dẫn việc chia tách, thành lập các Tòa án nhân dân địa phương như sau:

I. NGUYÊN TẮC CHUNG

1. Khi có Nghị quyết của Quốc hội hoặc Nghị định của Chính phủ về việc chia tách, điều chỉnh địa giới hành chính cấp tỉnh hoặc cấp huyện thì việc chia tách, thành lập các Tòa án nhân dân cấp tương ứng có liên quan phải được xác định là một trong những nhiệm vụ trọng tâm của ngành Tòa án nhân dân; do đó, cần phải được tập trung tiến hành khẩn trương, chặt chẽ, đúng quy định của pháp luật.
2. Việc chia tách, thành lập mới các Tòa án nhân dân địa phương phải tuân thủ các nguyên tắc sau đây:
 - a) Bảo đảm thi hành nghiêm chỉnh các Nghị quyết của Quốc hội, các Nghị định của Chính phủ về việc chia tách, điều chỉnh địa giới hành chính cấp tỉnh hoặc cấp huyện có liên quan;

b) Bảo đảm tuân thủ sự lãnh đạo của các cấp ủy Đảng, sự chỉ đạo của Chính phủ và Chỉ thị của chính quyền địa phương về việc chia tách, thành lập mới các đơn vị hành chính có liên quan;

c) Bảo đảm nhanh chóng ổn định về tổ chức bộ máy, cán bộ, trụ sở và điều kiện, phương tiện hoạt động của Tòa án nhân dân được chia tách và Tòa án nhân dân mới được thành lập;

d) Bảo đảm cho Tòa án nhân dân được chia tách và Tòa án nhân dân mới được thành lập sớm ổn định và hoạt động theo đúng các quy định của pháp luật;

đ) Bảo đảm sự đoàn kết và tinh thần tương trợ giúp đỡ lẫn nhau giữa Tòa án nhân dân được chia tách và Tòa án nhân dân mới được thành lập; chống mọi biểu hiện tiêu cực, cục bộ địa phương trong việc chia tách về tổ chức cán bộ và nhiệm vụ công tác giữa các Tòa án nhân dân.

3. Chánh án Tòa án nhân dân cấp tỉnh nơi có địa giới hành chính cấp tỉnh hoặc cấp huyện được chia tách, điều chỉnh chịu trách nhiệm tiến hành các nội dung chia tách, đề nghị thành lập mới các Tòa án nhân dân cấp tương ứng theo các hướng dẫn cụ thể được quy định tại Thông tư này.

II. NỘI DUNG CÁC CÔNG VIỆC BÀN GIAO KHI CHIA TÁCH, THÀNH LẬP MỚI CÁC TOÀ ÁN NHÂN DÂN ĐỊA PHƯƠNG

1. Khi có Nghị quyết của Quốc hội hoặc Nghị định của Chính phủ về việc chia tách, điều chỉnh địa giới hành chính cấp tỉnh hoặc cấp huyện, Chánh án Tòa án nhân dân cấp tỉnh nơi có địa giới hành chính được chia tách, điều chỉnh phải chủ động xây dựng đề án chia tách, thành lập các Tòa án nhân dân có liên quan với nội dung bao gồm chia tách, bàn giao về tổ chức, cơ sở vật chất, phương tiện làm việc, kinh phí hoạt động và chia tách, bàn giao về công tác xét xử, thi hành án hình sự, lưu trữ hồ sơ và công tác báo cáo, thống kê; dự kiến phân công, điều động cán bộ, công chức, Hội thẩm nhân dân và đề nghị thành lập các Tòa án nhân dân cấp tương ứng với đơn vị hành chính mới.

2. Việc dự kiến chia tách về tổ chức, cơ sở vật chất, kinh phí, phương tiện hoạt động và chia tách về công tác xét xử, thi hành án hình sự, lưu trữ hồ sơ, phân công, điều

động cán bộ, công chức, Hội thẩm nhân dân phải xuất phát từ thực tiễn và nhu cầu công tác của từng Tòa án nhân dân sau khi chia tách và thành lập. Do đó, trước khi tiến hành xây dựng đề án chia tách, thành lập Tòa án nhân dân có liên quan, cần rà soát số lượng, chất lượng cán bộ công chức và Hội thẩm nhân dân, phân loại các loại các vụ án và các việc thi hành án . . . để có phương án chia tách phù hợp đối với từng nội dung, cụ thể như sau:

2.1. Đối với việc bàn giao về công tác xét xử

a) Về việc phân chia hồ sơ các loại vụ án để xét xử

Về nguyên tắc, việc phân chia hồ sơ các loại vụ án để xét xử giữa các Tòa án nhân dân phải bảo đảm theo quy định của pháp luật tố tụng về thẩm quyền xét xử của Tòa án và phải căn cứ vào tình hình, điều kiện làm việc của các Tòa án; do đó:

+ Đối với các hồ sơ vụ án hình sự, dân sự hôn nhân và gia đình, kinh tế, lao động và hành chính kể cả sơ thẩm và phúc thẩm đã thụ lý và có quyết định đưa vụ án ra xét xử đến trước ngày bàn giao tách tỉnh hoặc tách huyện thì do Tòa án nhân dân cũ giải quyết, xét xử toàn bộ, không máy móc vụ án thuộc địa bàn địa phương nào thì bàn giao ngay cho Tòa án nhân dân địa phương đó, vì làm như vậy sẽ dẫn đến tồn đọng án do khi chia tách thì các Tòa án nhân dân mới chưa có phòng xét xử ngay và cần phải có thời gian nhất định để ổn định nơi làm việc, nơi ăn ở cho cán bộ, công chức;

+ Trong trường hợp các vụ án dân sự, hôn nhân và gia đình, kinh tế, lao động và hành chính đã thụ lý nhưng tính đến ngày bàn giao tách tỉnh hoặc tách huyện còn đang trong giai đoạn lập hồ sơ, thu thập chứng cứ thì bàn giao cho Tòa án nhân dân mới được tách hoặc thành lập để giải quyết tiếp theo quy định của pháp luật tố tụng về thẩm quyền xét xử;

+ Đối với trường hợp Tòa án nhân dân cấp huyện của tỉnh này do có sự điều chỉnh về địa giới hành chính cấp tỉnh nên được điều chỉnh chuyển sang tỉnh khác, ví dụ: Tòa án nhân dân huyện A thuộc tỉnh B nay được điều chỉnh chuyển sang tỉnh C, thì các hồ sơ vụ án thuộc thẩm quyền giải quyết, xét xử của Tòa án này vẫn được tiến hành bình thường; những hồ sơ đã xét xử sơ thẩm của Tòa án này có kháng cáo,

kháng nghị theo thủ tục phúc thẩm mà đã được Tòa án nhân dân tỉnh cũ (tỉnh B) thụ lý trước thời điểm bàn giao thì do Tòa án nhân dân tỉnh cũ (tỉnh B) xét xử phúc thẩm; nếu các hồ sơ vụ án này chưa được Tòa án nhân dân tỉnh cũ (tỉnh B) thụ lý thì được bàn giao cho Tòa án nhân dân tỉnh mới (tỉnh C) thụ lý, xét xử.

b) Về việc phân chia hồ sơ thi hành án hình sự

Các bản án, quyết định về hình sự của Tòa án đã có hiệu lực pháp luật nếu tính đến ngày có quyết định thành lập Tòa án nhân dân mới mà chưa có quyết định thi hành án hình sự thì được phân chia, bàn giao theo nguyên tắc thuộc địa bàn lãnh thổ của Tòa án nhân dân nào do Tòa án nhân dân đó giải quyết. Đối với các bị cáo bị kết án tù giam nhưng chưa bị bắt thi hành án thì mọi trường hợp phải được rà soát, thống kê chi tiết và bàn giao theo nguyên tắc thuộc địa bàn lãnh thổ của Tòa án nhân dân nào thì do Tòa án nhân dân đó chịu trách nhiệm theo dõi, ra quyết định thi hành án hoặc đơn đốc việc bắt thi hành án theo đúng quy định của pháp luật.

Đối với vật chứng trong các vụ án hình sự, về nguyên tắc, hồ sơ ở đâu thì vật chứng được quản lý ở đó. Vì vậy, cùng với việc chuyển giao hồ sơ vụ án, các Tòa án cần lưu ý rà soát, kiểm kê vật chứng để xử lý, chuyển giao cho chính xác, đúng quy định của pháp luật, nhất là đối với vật chứng là tiền, vàng, bạc, kim khí quý, đá quý, đồ cổ, chất nổ, chất cháy, chất độc, chất phóng xạ và các tài sản có giá trị khác.

c) Về công tác báo cáo thống kê và lưu trữ hồ sơ: Đơn vị tại chỗ chịu trách nhiệm thực hiện việc báo cáo, thống kê và quản lý các loại hồ sơ cho đến khi có quyết định thành lập Tòa án nhân dân mới. Đơn vị mới thực hiện công tác này và quản lý các loại hồ sơ được bàn giao hoặc phát sinh mới kể từ khi có quyết định thành lập.

2.2. Đối với việc phân công, điều động cán bộ, công chức và Hội thẩm nhân dân

a) Về việc phân công, điều động cán bộ, công chức

Về nguyên tắc, việc phân công, điều động cán bộ, công chức Tòa án nhân dân phải nhằm đảm bảo cơ cấu bộ máy và cán bộ lãnh đạo Tòa án nhân dân theo quy định của pháp luật và phải căn cứ vào nhu cầu công tác của từng Tòa án và hoàn cảnh sinh hoạt, công tác của cán bộ, công chức nhưng không nhất thiết người quê ở đâu thì đưa về nơi đó. Trong trường hợp thiếu cán bộ để hình thành đầy đủ cơ cấu tổ